

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації
Державний професійно-технічний навчальний заклад
«Роменське вище професійне училище»

Затверджую»
Олена приймальної комісії
ДПТНЗ «Роменське ВПУ»
П.І.Помаран
2018р.

Програма

вступних випробувань з української мови

для вступу на навчання

для здобуття освітньо – кваліфікаційного рівня

молодший спеціаліст

зі спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,

на основі здобутого освітньо – кваліфікаційного рівня

кваліфікований робітник

Розглянуто і схвалено
на засіданні приймальної комісії
ДПТНЗ «Роменське ВПУ»
Протокол №1 від «17» Од 2018р.

Ромни 2018

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.
2. Програма та програмні вимоги з української мови за темами.
3. Порядок проведення та критерії оцінювання вступного випробування з української мови.
4. Список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму розроблено на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови з урахуванням чинних програм з української мови для 5–9 класів (лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-6611 від 23.12.2004) та програм для профільного навчання учнів 10-11 класів (рівень стандарту, наказ Міністерства освіти і науки України № 1021 від 28.10.2010).

Матеріал програми для вступних випробувань розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення».

Мета й завдання вивчення української мови визначені державною програмою з української мови, яка водночас визначає основний зміст навчання і вимоги та критерії оцінювання його результатів.

Основна мета вивчення української мови у навчальних закладах України на сучасному етапі полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами державної мови – її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Під час вступу до Роменського вищого професійного училища абітурієнт складає вступний іспит з української мови у формі письмового тестування.

Варіант тесту, який отримає абітурієнт, міститиме 33 завдання, які охоплюють практично всі розділи.

Для виконання тестових завдань з української мови відводиться 1 година.

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ТЕМАМИ

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
1. Фонетика. Графіка	Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й	Визначати в словах голосні, тверді і м'які, дзвінкі й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. Визначати місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й
2. Лексикологія. Фразеологія	Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; вживати слова в переносному значенні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.	
3. Будова слова. Словотвір	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах	Виділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні; визначати спосіб творення слів
4. Морфологія. Іменник	Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неіс-тоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові	Розпізнавати іменники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їх лексичним значенням, уживаністю в мовленні; визначати основні способи творення іменників; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їх виражальними можливостями
4.2. Прикметник	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки,	Розпізнавати прикметники, визначати їх загальне значення,

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи)	морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; ступені порівняння якісних прикметників; основні способи творення відносних і присвійних прикметників; відмінювання прикметників; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових
4.3. Числівник	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні й складені. Типи відмінювання кількісних числівників: 1) один, одна; 2) два, три, чотири; 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят; 4) сорок, дев'яносто, сто; 5) двісті – дев'ятсот; 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання	Розпізнавати числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізняти правильні форми числівників від помилкових; добирати потрібні форми числівників і використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками
4.4. Займенник	Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників	Розпізнавати займенники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізняти правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні. Особливості вживання займенників у мовленні
4.5. Дієслово	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні	Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоко-наного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот	дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; використовувати один час і спосіб у значенні іншого; основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових. Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізняти їх від дієприслівників), визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні. Особливості вживання активних дієприкметників у мовленні. Розпізнавати дієприслівники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами
4.6. Прислівник	Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників	Розпізнавати прислівники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників, основні способи творення прислівників;

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.	відрізняти правильні форми прислівників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні
4.7. Службові частини мови	Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясу-вальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені) Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні	Розпізнавати прийменники, визначати їх морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати форми прийменників у мовленні Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні Розпізнавати частки, визначати групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно використовувати частки в мовленні
4.8. Вигук	Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова	Розпізнавати вигуки, визначати групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно використовувати вигуки в мовленні
5. Синтаксис Словосполучення.	Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені	Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; визначати головне й залежне слово в підрядному словосполученні; визначати поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
5.2. Речення	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання)	Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання
5.2.1. Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.	Визначати структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом. Уміти правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок)	Розпізнавати види другорядних членів та їх типи й різновиди, визначати способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні
5.2.3. Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові,	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні	
5.2.4. Речення з однорідними членами.	Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в реченні з однорідними членами	Розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні
5.2.5.Складне речення	Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація й сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їх структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. Добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті
5.2.5.1. Складносурядне речення	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смыслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні	Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні
5.2.5.2. Складнопідрядне речення	Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні,	Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їх будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними, уміти відображати її в схемі складнопідрядного речення; визначати основні види

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю; 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю	підрядних речень, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування.
5.2.5.3. Безсполучникове складне речення	Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	Розпізнавати безсполучникові складні речення; визначати смислові відношення між їх частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними), особливості інтонації безсполучникових складних речень. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні
5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Визначати структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні
5.3. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог	Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати
6. Стилїстика	Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції	Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них. Уміти користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування
7. Орфоепія	Відображення вимови голосних (наголошених і	Визначати особливості вимови голосних і приголосних звуків,

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [дз], [дз']; 2) [г]; 3) [ж], [ч], [ш], [дж]; 4) груп приголосних (уподібнення, спрощення); 5) м'яких приголосних; 6) подовжених приголосних. Вимова слів з апострофом	наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм
8. Орфографія	Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [є], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та нн у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови. Особливості написання числівників. Написання окремо (сполучень прислівникового типу), разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови, вигуків)	Розпізнавати вивчені орфограми й пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила
9. Розвиток мовлення	Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення;	Уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне.

Назва розділу, теми	Знання змісту мовних понять, термінів, мовних явищ і закономірностей	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Типи мовлення (розповідь, опис, роздум). Структура тексту типу розповіді, опису, роздуму	Критично оцінювати прочитане. Будувати письмове висловлювання, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети. Знаходити й виправляти похибки та помилки в змісті, побудові й мовному оформленні власних висловлювань, спираючись на засвоєні знання

Порядок проведення та критерії оцінювання вступного випробування з української мови

Вступні випробування з української мови проводяться у вигляді тестування.

Для проведення тестування приймальною комісією попередньо готуються тестові завдання відповідно до «Програми іспиту з української мови».

Програма вступних випробувань з української мови оприлюднюється на офіційному сайті ДПТНЗ «Роменське ВПУ» (<http://romnyvpu.com.ua>) та на інформаційних стендах приймальної комісії.

Вступні іспити з української мови проводяться у строки, передбачені Правилами прийому ДПТНЗ «Роменське ВПУ».

На тестування абітурієнт з'являється з паспортом.

На виконання завдань вступного іспиту відводиться 1 година.

Варіант тесту, який отримає абітурієнт, міститиме 33 завдання, які охоплюють практично всі розділи української мови.

За правильне виконання всіх завдань тестуючий набирає 200 балів, що відповідає двохсотбальній системі оцінювання.

Якщо вступник набрав менше, ніж 100 балів, він не допускається до вступного конкурсу і автоматично не зараховується на навчання.

За результатами вступного іспиту проводиться оцінка рівня фахових знань за певними критеріями.

Критерії оцінювання результатів іспиту з української мови

Оцінювання рівня знань абітурієнтів за виконання завдань білету іспиту здійснюється у межах від 0 до 200 балів. Білет містить 3 блоки завдань, перші 2 блоки – тестові завдання різної складності, 3-й блок – робота з текстом.

Завдання оцінюються таким чином. За кожне правильно виконане завдання тестуючий набирає:

- з 1 по 16 - 6 балів

- з 17 по 25 - 8 балів

- з 26 по 33 - 4 бали.

1 блок (завдання № 1 - 16) містить 16 закритих тестів. Кожна правильна відповідь тесту оцінюється у 6 балів. За виконання тестових завдань 1-го блоку учень максимально може отримати 96 балів.

2 блок (завдання № 17 - 25) містить 9 тестів на відповідність. Кожна правильна відповідь тесту оцінюється у 8 балів. За виконання тестових завдань 2-го блоку учень максимально може отримати 72 бали.

3 блок (завдання № 26 - 33) містить текст та тестові запитання до нього. Кожна правильна відповідь тесту оцінюється у 4 бали. За виконання тестових завдань 3-го блоку учень максимально може отримати 32 бали.

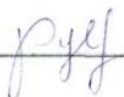
При визначенні оцінки вступного іспиту з української мови враховуються бали, набрані за виконання всіх завдань. Підсумкова оцінка за виконання екзаменаційного завдання визначається, як сума всіх отриманих балів.

Відповідність загальної кількості набраних балів підсумковій оцінці наведено у таблиці.

Кількість набраних балів за екзамен	Бали	Рівень навчальних досягнень учнів
200	12	Високий
190	11	
170	10	
144-150	9	Достатній
137	8	
130	7	
108-124	6	Середній
84-100	5	
68-76	4	
39-60	3	Низький
21-36	2	
0-18	1	

Заяву про апеляцію щодо кількості балів, отриманих на вступному іспиті абітурієнт може подати особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів комплексного кваліфікаційного іспиту. Заява про апеляцію подається відповідальному секретарю Приймальної комісії та візується головою Приймальної комісії.

Заступник директора з НМР

 Т.Я. Рукавичка

Розглянуто і схвалено на засіданні
циклової комісії
«Товарознавство та комерційна діяльність»
Протокол № 6
від „26” 02 2018 року
Голова циклової комісії Олійник Г.В.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. — К.: Каравела, 2008.
2. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні; Інститут української мови. — К., 1997.
3. Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: Навчальний посібник. — К.:Арій, 2009.
4. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: Навчальний посібник. — Вінниця: Нова книга, 2003.
5. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. — К.: Арій, 2008. — 424 с.
6. Шевчук С.В. Ділове мовлення: Модульний курс: Підручник. — К.Арій, 2009.
7. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Підручник. — К.:Арій, 2009.
8. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Практикум з українського ділового мовлення: Навчальний посібник. — К.: Арій, 2009.
9. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови: Модульний курс: Навч. посіб. — К.:Алерта, 2009.

Додаткова

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. — К.: Видавничий центр «Академія», 2004.
2. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник/ За ред..Н.Д.Бабич. — Чернівці: Книги –XXI, 2005.
3. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура фахової мови: Навч. посіб. — К.: ВЦ «Академія», 2007.
4. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови: Підручник. — К.: Вища школа, 2003.
5. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. — Львів: Світ, 1994.
6. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навчальний посібник. — К.: Знання, 2006.
7. Токарська А.С., Кочан І.М. Українська мова фахового спрямування для юристів. — Львів: Світ, 2008.
8. Українська мова: Енциклопедія. — К.: Видавництво «Українська енциклопедія» ім.. М.П.Бажана, 2004.
9. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів / С.П. Бирик, І.Л. Михно, Л.О.Пустовіт, Г.М. Сюта. — К.: Довіра; УНВЦ «Рідна мова», 1999.
10. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: навчальний посібник. — К.: «Академвидав», 2004.
11. Шевчук С.В., Кабиш О.О., Клименко І.В. Українська мова. Комплексна

Словники

1. Ганич Д.І., Олійник С.І. Русско-украинский и украинско-русский словарь. — К., 1990.
2. Ганич Д.І., Олійник С.І. Словник лінгвістичних термінів. — К., 1985.
3. Головащук І.С. Словник-довідник з правопису та слововживання. - К., 1989.
4. Головащук І.С. Російсько-український словник сталих словосполучень. - К., 2001.
5. Головащук І.С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник. — К., 2001.
6. Головащук І.С. Словник наголосів. — К., 2000.
7. Головащук І.С. Українське літературне слововживання: Словник-довідник. — К., 1995.
8. Єрмоленко С.Я. Новий російсько-українській словник-довідник. — К., 1999.
9. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. — К.: Видавництво «Українська книга», 2004.
10. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. — Львів: БаК, 2006.
11. Олійник О., Сидоренко М.М. Російсько-український словник наукової термінології. — К., 1994.
12. Олійник О., Сидоренко М.М. Українсько-російський і російсько-український тлумачний словник. — К., 1991.
13. Орфографічний словник української мови / Уклад. Головащук І.С. — К., 1994.
14. Орфоепічний словник української мови. — К., 1995.
15. Російсько-український словник: Сфера ділового спілкування / За ред. Тараненко А.А. — К., 1996.
16. Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови / Уклад. Підмогильний В., Плужник Є. — К., 1993.
17. Словник іншомовних слів. / За ред. О.Мельничука. — К., 1985.
18. Словник скорочень української мови. — К., 1982.
19. Словник труднощів української мови / За ред. Єрмоленко С.Я. — К., 1989.
20. Словник української мови: У 11 т. — К., 1971 — 1981.
21. Словник-довідник з культури української мови / Д.Гринчишин, А. Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак. — К.: Знання, 2006.
22. Словник-довідник труднощів української мови. — К., 1992.
23. Тараненко А.А., Брицын В.М. Русско-украинский словарь для деловых людей. — К., 1992.
24. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.)/ Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. — К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.

25. Український орфографічний словник: Близько 165 тис.слів / За ред.
26. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення =
Русско- украинский словарь деловой речи. — К.: Вища школа, 2008.

Інтернет-ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.pereklad.kiev.ua
5. www.pravopys.net
6. www.r2u.org.ua
7. www.rozum.org.ua

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

- А боєць, вищість, зраджений, відсіювання
- Б євробачення, воїнський, італієць, розжувати
- В подвоєння, лояльний, надзвуковий, вимріяний
- Г гущавінь, озброєння, лоджія, осяяння
- Д виявлення, відзвітувати, мелодія, їдальня

2. Приголосні тільки глухі в кожному слові рядка

- А фікус, папуга, цукати, тьохкати
- Б капуста, пакетик, сахатися, ціпочок
- В ситечко, тапочки, пайок, часопис
- Г тактика, пощастити, сестриця, цяточка
- Д сипучість, частка, пакуночок, точиться

3. Підкреслена буква позначає той самий звук в усіх словах рядка

- А фужер, левкой, марафон, симфонія
- Б пишеться, тюлень, стіл, тьмяний
- В хибний, хвалько, схопити, мох
- Г просьба, сім'я, прихильність, сяйво
- Д колесо, мокрий, вокзал, скупість

4. Звук [с] вимовляємо в усіх словах рядка

- А сирий, гасити, сімейний
- Б радість, сонцепоклонник, писати
- В посада, зцементований, смачно
- Г мороз, садок, господиня
- Д просьба, виспатись, босий

5. Наголос на другому складі мають усі слова рядка

- А дочка, подруга, вимова, сантиметр, ідемо
- Б спина, виразно, завдання, попереду
- В предмет, рукопис, ненавидіти, в'язкий
- Г кропива, приязнь, горошина, каталог

6. Літеру е на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- А випещ..ний, долон..чка, удалеч..ні, овоч..сховище
- Б книж..чка, корен..плоди, город..на, б..нтежити
- В ож..лець, сив..на, замер..хтіти, л..вада
- Г випл..каний, гус..ниця, защ..друвати, л..ментувати
- Д сут..ніти, зат..сатися, горщ..ковий, кл..котіти

7. Літеру и треба писати в усіх словах рядка

- А бад..лина, благоч..стивий, кр..хкий, ж..виця
- Б вар..во, меж..річчя, вич..пурений, кр..шталь
- В п'ят..річка, заруч..ни, нев..димка, обітн..ця
- Г зач..нати, виконав..ця, знів..чити, вел..чина
- Д нож..чок, печ..во, викор..нити, оз..ратися

8. Літеру г треба писати в усіх словах рядка

А джи(г, г)ун, (г, г)удзик, а(г, г)рус, (г, г)учний

Б (г, г)рунтець, (г, г)нотик, (г, г)уля, (г, г)азда

В (г, г)анок, (г, г)валт, (г, г)роно, (г, г)ава

Г джи(г, г)іт, (г, г)речний, об(г, г)рунтувати, (г, г)уцул

Д (г, г)атунок, за(г, г)ратувати, за(г, г)артувати, (г, г)ринджоли

9. Спрощення приголосних на письмі відбувається в усіх словах рядка

А волос..ний, особистіс..ний, зліс..ний, зап'яс..ний

Б цінніс..ний, виїз..ний, швидкіс..ний, перехрес..ний

В тиж..невий, дириген..ський, заздріс..ний, капос..ний

Г очис..ний, пристрас..ний, улес..ливий, кореспонден..ський

10. Усі слова написані правильно в рядку

А викладацький, молотьба, вохкість

Б карпатський, дорожчати, робітництво

В криворізький, об'їжджати, французський

Г інтелігентський, сонячний, надхнення

Д тюркський, свідотство, соняшник

11. М'який знак на місці пропуску пишеться в усіх словах рядка

А кіл..кість, пот..мянілий, Уман..щина, ескадрил..я

Б власниц..кий, нен..чин, боїш..ся, сяд..мо

В павіл..йон, дон..чин, с..огодні, прос..ба

Г їдал..ня, батал..йон, Акс..онов, матін..чин

12. М'який знак НЕ пишеться в усіх словах рядка

А тон..ший, ніч.., перелаз..мо, рибал..ці

Б землян..ці, яблун..ці, ремін..чик, емул..сія

В буквар.., брин..чати, т..мяність, чотир..ма

Г Уман..щина, майбут..нє, мен..ший, бжіл..ці

13. Апостроф ставиться в усіх словах рядка

А В..ячеслав, кар..єра, пів..ящика, медв..яний

Б верб..я, міжгір..я, дзв..якнути, без..ядерний

В зв..ялити, кур..йозний, між..ярусний, круп..яний

Г двох..ярусний, пів..яру, об..єкт, під..їжджати

14. Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка

А священ..ий, довгождан..ий, блажен..ий, спросон..я

Б подорож..ю, Поволж..я, пам'ят..ю, суцвіт..я

В л..яний, зран..я, він..ицький, об..ризкати

Г безліч..ю, юн..ат, розкіш..ю, жовч..ю

15. Подвоєння літер НЕ відбувається в усіх словах рядка

А крос..ворд, буд..изм, іл..юзія, оперет..а

Б піц..ерія, гум..анізм, ім..унітет, груп..овий

В кристал..ічний, однотон..ий, мас..ивний, кол..екція

Г діаграм..а, кас..ета, ім..обілізація, процес..ор

Д конгрес..мен, оперет..а, ел..егія, бон..а (гувернантка)

16. Префікс пре- треба писати в усіх словах рядка

А пр..вразливий, пр..велебний, пр..дивний, пр..святий
Б пр..хороший, пр..благий, пр..бережний, пр..красний
В пр..жовтий, пр..гіркий, пр..освящений, пр..новий
Г пр..тихий, пр..жовкати, пр..непорочний, пр..дивний
Д пр..зирливий, пр..глушений, пр..пишний, пр..вірний

17. Префікс при- треба писати в усіх словах рядка

А пр..тихнути, пр..бережний, пр..буток
Б пр..біднюватися, пр..везений, пр..славний
В пр..солодити, пр..солодкий, пр..сісти
Г пр..мирний, пр..міський, пр..чинити
Д пр..сохнути, пр..високий, пр..ахкувати

18. Префікс с- треба писати в усіх словах рядка

А (з, с)понукати, (з, с)плавити, (з, с)класти, (з, с)чепити
Б (з, с)твердження, (з, с)хованка, (з, с)постереження, (з, с)сушити
В (з, с)формувати, (з, с)хибити, (з, с)тримуваний, (з, с)пиляний
Г (з, с)хвалювати, (з, с)фокусувати, (з, с)цілити, (з, с)шити

19. Літеру с треба писати в усіх словах рядка

А бе..коштовний, ..казати, ..керований
Б ..формувати, пере..кочити, ..фотографувати
В ..плетений, ..питати, ..шити
Г ..тягнути, ро..тлумачити, не..терпний
Д ..фальшувати, бе..смертя, ..хвалити

20. Прикметники з суфіксом -зък- утворюються від усіх іменників рядка

А Золотоноша, молодець, студент, Буг
Б Волга, товариш, турист, черкес
В Криворіжжя, Забужжя, Ладога, Таганрог
Г француз, ремісник, турок, брат

21. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з буквою и

А Алж..р, еруд..ція, р..читатив, ш..фон
Б вент..ляція, с..стема, д..сертація, кор..фей
В д..намічний, метод..ка, ц..вілізація, д..лікатний
Г пр..нциповий, д..корація, д..ректор, р..торика

22. Через дефіс пишуться всі слова в рядку

А генерал/майор, кіловат/година, міні/комп'ютер
Б південно/бережний, південно/східний, північно/західний
В військово/транспортний, військово/зобов'язаний, військово/юридичний
Г ясно/зелений, ясно/окий, ясно/золотистий
Д вогне/гасник, хліб/сіль, зліт/посадка

23. Усі складні слова потрібно писати через дефіс у рядку

А лимонно/жовтий, історико/культурний, теоретико/пізнавальний
Б оздоровчо/спортивний, вогняно/червоний, військово/полонений
В сліпучо/білий, середньо/віччя, північно/східний
Г міжнародно/правовий, організаційно/технічний, лимонно/кислий

Д дослідно/виробничий, пів/аркуш, лірико/драматичний

24. Усі складні слова потрібно писати разом у рядку

А вічно/зелений, жовто/грудий, науково/фантастичний

Б дрібно/листяний, спортивно/оздоровчий, електро/ремонтний

В важко/атлетичний, військово/патріотичний, мало/досвідчений

Г електро/магнітний, кам'яно/вугільний, валютно/фінансовий

Д євро/інтеграційний, старо/український, південно/кримський

25. Разом треба писати всі займенники рядка

А аби/хто, де/котрий, будь/що, хто/небудь

Б де/хто, чий/небудь, аби/кому, де/кому

В де/якого, аби/кому, кому/сь, аби/чим

Г що/небудь, де/який, будь/який, чого/небудь

26. Разом треба писати всі прислівники рядка

А без/вісти, в/серйоз, до/речі, на/вскіс

Б у/розтіч, від/давна, без/перестанку, у/брід

В за/багато, до/вкруги, до/вподоби, на/впростець

Г по/двоє, по/декуди, на/весні, у/досвіта

Д с/піднизу, на/прокат, на/жаль, в/суціль

27. Через дефіс треба писати всі прислівники в рядку

А вряди/годи, любо/дорого, раз/у/раз, коли/не/коли

Б хтозна/коли, пліч/о/пліч, по/літньому, навік/віки

В по/батьківськи, крок/за/кроком, часто/густо, з давніх/давен

Г по/сусідськи, по/одинці, де/не/де, ськ/так

Д зроду /віку, як/не/як, кінець/кінцем, довго/довго

28. Правильно записано всі прислівники рядка

А по сусідськи, удвох, з гори, на диво

Б віднині, нашвидку, без кінця, до вподоби

В десь-інде, підчас, допобачення, сповна

Г з роду-віку, на щастя, на виворіт, здалека

29. Частка НЕ пишеться РАЗОМ з усіма словами рядка

А не/довгочасні стосунки; не/спростований факт; не/високе дерево

Б не/начебто знаю; не/ясний, а похмурий; не/сказанне диво

В не/виконавши проект; не/званий гість; не/розроблені питання

Г не/активний учень; ще не/розв'язані проблеми; не/гайні вказівки

30. Виділене слово вжито в прямому значенні в реченні

А Холодні осінні тумани спускають на землю мокрі коси.

Б У чужу душу не влізеш.

В Умивається сльозами убога земля.

Г Приходять друзі, виринають у пам'яті спогади.

31. Слово *серце* вжито в прямому значенні в рядку

А шире серце;

Б хворе серце;

В батьківське серце;

Г серце України.

32. Слово *сміється* вжите в переносному значенні в рядку

- А синок сміється
- Б сонце сміється
- В сміється від задоволення
- Г учень сміється
- Д сміється з моєї невдачі

33. До емоційно забарвленої лексики належать усі слова рядка

- А дівчисько, второпати, прикріпити, базікати;
- Б беркицьнутись, козаченько, повчання, мамусю
- В зіронька, злодюга, вікопомний, роззява;
- Г рученьки, проміння, вітрище, самісінький.

34. Омоніми використано в реченні

- А Ти будь не скупердяй, не скнара і знай батьківські заповіти.
- Б Якщо у тілі душа крилата – що їй хороми, що їй палати.
- В Веснонько любая, часу не гай, якнайскоріше прилинь у наш гай.
- Г Народові потрібні не виграні битви, не втішання славою і волею, а майбуття.

35. Синоніми використано в реченні

- А зустрічати гостя – проводити гостя
- Б жвавий хлопчина – прудкий хлопчина
- В привозити подарунки – привезені подарунки
- Г будівельний кран – водопровідний кран

36. Синонімічний ряд утворюють слова

- А ідеальний, уявний, ілюзорний, примарний;
- Б спільність, згода, спільнота, договір;
- В наступати, просуватися, наставати, запановувати;
- Г досить, доволі, вистачить, годі.

37. Із поданих у дужках синонімів кожен із варіантів можливий у реченні

- А Він поминув ліс і пішов (стежкою, трактом) через жита.
- Б На узліссі розкинув своє гілля (віковий, древній) дуб.
- В Щось сьогодні такий (довгий, тривалий) день!
- Г (Славетна, легендарна) співачка Соломія Крушельницька мала унікальний голос.
- Д І в кого цей хлопець удався такий (вайлуватий, незграбний)?

38. НЕ МОЖНА замінити поданим у дужках варіантом виділене слово в реченні

- А Архітектор наголосив (підкреслив), що проект слід виконати вчасно.
- Б За мить вантажна машина зникла (щезла) з очей.
- В Технічний персонал змарнував (згаяв) багато часу на підготовчі роботи.
- Г У нашій родині панують теплі, дружні стосунки (взаємини).
- Д Щоб здобути (отримати) вищу освіту, потрібно наполегливо працювати.

39. НЕ МОЖНА замінити поданим у дужках варіантом виділене слово в реченні

- А Діти безтурботно (безпечно) гралися на проїжджій частині вулиці.

Б Усяке друковане слово мало своє місце на поличках цієї бібліотеки (книгозбірні).

В Максимові Рильському була властива (притаманна) любов до людини і природи.

Г Колись тут було русло (річище) Ташані, потім воно пересохло, поросло травою.

Д Я люблю тільки (лише) таку гру, де я певна, що виграю.

А Україна проголосила незалежність у серпні 1991 року.

Б Цю інформацію розголошувати заборонено.

В Доповідач виголосив палку промову.

Г Найактивнішим учасникам концерту оголошено подяку.

Д Голова зборів проголосив порядок денний.

41. Фразеологічний зворот ужито в реченні

А Часу було обмаль, а він усе одно бив байдики.

Б Побачивши великий натовп людей, перехожі дивувалися.

В Величезна сила криється в людському розумі.

Г Пісня народжує радість.

42. Значення «надумане мірило упередженої людини, яка підганяє під нього факти

дійсності» має фразеологізм

А піррова перемога

Б прокрустове ложе

В геростратова слава

Г дамоклів меч

Д Еолова арфа

43. Неправильно визначено значення фразеологічного звороту

А надути губи – образитись, виявити невдоволення

Б спустити на землю – змусити когось не втрачати почуття реальності

В рильце в пушку – про когось привітного й лагідного

Г черв'ячок точить – непокоять тяжкі, гнітючі роздуми

44. Не збігається за значенням з іншими фразеологізм

А обламати роги

Б підвести під монастир

В збити пиху

Г вкрутити хвоста

45. Значення фразеологічного звороту *снувати химери*

А пліткувати про щось

Б інтригувати когось

В виготовляти домотканий килим

Г домагатися чого-небудь від когось

Д фантазувати про щось

46. Фразеологізм – синонім до слова *засоромитися*

А пустити червоного півня

Б як рак свисне

В пекти раків

Г показати, де раки зимують

Д ухопити шилом патоки

47. Фразеологізм – синонім до слова *хитрувати*

А заплющувати очі

Б замилювати очі

В замазувати очі

Г заливати очі

48. Антонім до фразеологізму *хоч в око стрель* є в реченні

А Ситуація – хоч крізь землю провалися.

Б Сьогодні надворі ясно, хоч голки збирай.

В Тихо довкола, хоч мак сій.

Г У хаті хоч зуби клади на полицю.

49. До спільного роду належать усі іменники рядка

А незграба, добряга, гайдамака, базіка

Б молодчина, капризуха, нероба, бездара

В сіромаха, базіка, непосида, неотеса

Г сердега, нерівня, стиляга, босячня

Д роботяга, задирака, жирафа, сирота

50. До жіночого роду належать усі іменники рядка

А ООН, Чилі, леді, Міссісіпі

Б Сочі, таксі, метро, кіно

В піаніно, Делі, аташе, ГЕС

Г бязь, СДПУ, Токіо, мадам